

ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

กรุงเทพมหานคร

คำนำ

การวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จจนได้ก็ด้วยความสามารถของท่านอาจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล
ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

และขอขอบพระคุณ อาจารย์สุจิตต์ รักษ์เฒ่า อาจารย์ยุพา อานันท์สิทธิ์
อาจารย์ละเอียด บุญเกิด อาจารย์สุวัฒน์ บั้วรภรณ์ อาจารย์ประภาศรี คันสกุล ที่ได้
ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

อนึ่งขอขอบคุณ คุณณงนุช แสงสุริศรี ที่ได้ความช่วยเหลือในด้านกราฟิก

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ถนนวิภาวดีรังสิต 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 10

โทร. ๑๑๒๒๕๗๕, ๑๑๒๕๐๘๖

ฐิติพร อ่อนโคกสูง

พ.ศ. ๒๕๖๘

17 พ.ย. 2521

บทคัดย่อ

ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทราบถึงทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสาม และเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ระหว่างชายและหญิง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบ Semantic Differential Scale ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามดังกล่าว แล้วนำผลมาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ไปในทางบวก
2. กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วมีทัศนคติเป็นกลางต่อการสอบสัมภาษณ์ และมีแนวโน้มไปในทางบวก
3. กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ไปในทางลบ
4. ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของอาจารย์แตกต่างจากผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว และผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์
5. ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของชายหญิงไม่แตกต่างกัน

สารบัญ

คำนำ

บทคัดย่อ

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา	1
ทฤษฎีพื้นฐานในการวิจัย	5
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	17
ขอบเขตของการวิจัย	18
สมมติฐานของการวิจัย	18

บทที่ 2 วิธีดำเนินงาน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	20
วิธีสร้างเครื่องมือ	20
การวิเคราะห์ข้อมูล	24

บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มต่าง ๆ	25
เปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ของกลุ่มตัวอย่าง	26

บทที่ 4 อภิปรายผล .....

28

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ .....

31

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ความเป็นมาของปัญหา

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วและยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ เพื่อทราบวากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทัศนคติอย่างไรต่อการสอบสัมภาษณ์

หลักเกณฑ์การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างบุคคลสองฝ่ายคือผู้สัมภาษณ์ (Interviewer) และผู้ถูกสัมภาษณ์ (Interviewee) เพื่อหาข้อมูล (Obtaining Information) เพื่อให้ข้อมูล (Giving Information) และเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรม (Modifying Behavior) ของผู้ถูกสัมภาษณ์¹ การสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะประกอบด้วยจุดประสงค์ (Objective) ในการสัมภาษณ์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ พร้อมทั้งวิธีการและเนื้อหาที่ใช้สำหรับสัมภาษณ์² จุดประสงค์ของการสัมภาษณ์อาจจำแนกเป็นสามประเภทคือ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งโดยเฉพาะ และเพื่อคัดสรร เช่น เพื่อรับเข้าทำงาน หรือเพื่อรับเข้าศึกษาต่อ เป็นต้น กระบวนการในการคัดสรรประกอบด้วยการพิจารณารายละเอียดของข้อมูลที่ไ้มา ประเมินว่าข้อมูลเหล่านั้นถูกต้องเหมาะสมตามเกณฑ์ต้องการหรือไม่ และ

1

Water Van Dyke Bingham, Bruce Victor Moore and John W. Gustad, How To Interview (Tokyo, A Harper International Student Reprint, 1966)

p. 265

2

Felix M. Lopez Jr., Personnel Interviewing Theory and Practice, (McGraw-Hill Book Company, 1965) pp.8-14

สามารถใช้ในการทำนายพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าเป็นอย่างไร ทั้งในปัจจุบันและอนาคต แล้วจึงตัดสินใจว่าจะเลือกผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ไว้หรือไม่

การสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเป็นการสอบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือก (Selection) ผู้สอบสัมภาษณ์จะพยายามหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในใบสมัคร เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลที่แท้จริงหรือไม่ และเพื่อสังเกตบุคลิกภาพของผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตามต้องการ ผู้สัมภาษณ์ควรปฏิบัติดังนี้³

1. สร้างบรรยากาศให้มีลักษณะเป็นมิตร (Rapport) มีมิตรต่อกัน ให้ผู้ตอบอยากตอบและสบายใจที่จะตอบ
2. วิธีการทอยักหยุนได้ตามความเหมาะสม เพื่อรักษาไว้ซึ่งบรรยากาศที่ดี แต่ต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของการสัมภาษณ์อยู่ตลอดเวลา
3. ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีเสรีภาพในการพูดอย่างเต็มที่ ไม่ใช้กฎเกณฑ์ทางศีลธรรมในการตัดสินหรือหักทวง หรือคำเหน็ดเหนื่อยความคิดเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์
4. มีบรรยากาศที่ทำให้รู้สึกว่าการสัมภาษณ์มีความสำคัญต่อผู้ถูกสัมภาษณ์
5. ระยะเวลาและโอกาสในการพูดของผู้สัมภาษณ์ควรเป็นไปด้วยความเหมาะสม ไม่พูดมากเกินไป

การสัมภาษณ์จะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี⁴ ถ้าผู้สัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์นั้นมัวเียงไปตามทัศนคติ ความคาดหวัง ตลอดจนอคติต่าง ๆ ที่มีต่อผู้ถูกสัมภาษณ์แล้ว

---

³โพทลิส คิลฟฟอร์ด พี. และ ฮอยท์ เคนเนซ บี. การทดสอบเพื่อการแนะแนว แปลโดย จรรยา จินายน และคณะ (โรงพิมพ์สุรสภา, 2516) หน้า 321-322

⁴Sarason Irwin G. Personality : Objective Approach (New York, John Wiley & Sons, Inc., 1972) p.601

การสัมภาษณ์นั้นก็จะเป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่ดี การสัมภาษณ์ควรทำ เน้นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เป็นไปตามเนื้อหาและกระบวนการที่เหมาะสม เพียงตรงและยุติธรรมจึงจะถือว่าเป็นการ สัมภาษณ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ

การสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่เกิดเป็นปัญหา

ก่อนจะเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุก ๆ ปีจะมีการสอบคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษา ประโยชน์ขยมศึกษาตอนปลาย (มศ.5) หรือเทียบเท่า เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ การสอบคัดเลือกดังกล่าวประกอบด้วย การสอบขอเขียนและการสอบสัมภาษณ์ ผู้ที่สอบขอเขียนผ่านเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบสัมภาษณ์ ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยจัดสอบขึ้นเอง สำหรับการสอบขอเขียนนั้นไม่ค่อยประสบปัญหามากนัก แต่ในการสอบสัมภาษณ์มักจะมีปัญหา เกิดขึ้นทุกปี สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่สอบผ่านขอเขียนมาแล้วจำนวนหนึ่งจะถูกคัดออก เพื่อให้เหลือจำนวนเท่ากับที่แต่ละมหาวิทยาลัยสามารถรับเข้าศึกษาได้ จึงเกิดปัญหาว่าการ สอบสัมภาษณ์เป็นไปด้วยความไม่ยุติธรรม บางกิติความถูกกลั่นแกล้งให้สอบตกเพราะไปมีส่วนรวมในการเรียกร้องความยุติธรรมของชาวนา⁶ นายไพบูลย์ สุขสุเมธ⁷ แสดงความคิดเห็นต่อการสอบสัมภาษณ์ไว้ว่า "...การสอบสัมภาษณ์ของบางแห่งที่พบเห็นนั้นถือได้ว่าไม่มี มาตรการวัดหรือทดสอบความรู้ความสามารถใด ๆ เลย เพราะในการสอบบางครั้งไม่มีแม้ แต่การถามถึงความคิดเห็น ความรู้ หรือมีหลักเกณฑ์ใดที่นำเชื่อถือว่าจะวัดได้นอกจากแล้วแต่ ผู้สอบว่าจะถามอย่างไร เวลาก็ไม่เท่ากัน และไม่มีโอกาสใด ๆ สำหรับผู้เข้าสอบจะได้ เลือกหรือรู้วาทนเองได้ทำในสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่....."

⁵ ประชาธิปไตย (ปีที่ 43 ฉบับที่ 93, 10 มิถุนายน 2518) หน้า 1, 16

⁶ เดลินิวส์ (ปีที่ 1 ฉบับที่ 306, 11 มิถุนายน 2518) หน้า 1, 16

⁷ ไพบูลย์ สุขสุเมธ "การระงับกักกันการเปลี่ยนแปลงจากเผด็จการในโรงงานการ ศึกษา" ประชาธิปไตย (ปีที่ 43 ฉบับที่ 93, 10 มิถุนายน 2518) หน้า 4

บางคนให้ความคิดเห็นว่าการสอบสัมภาษณ์ไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอน โดยให้ข้อสังเกตไว้ดังนี้⁸

1. ใช้เวลาเพียง 5 นาที เพื่อสอบถามความคิดเห็นและความรู้ของบุคคลผู้ซึ่งมีประสบการณ์และศึกษามากกว่า 20 ปีว่าเหมาะสมจะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยหรือไม่ ใช้หลักเกณฑ์อะไร
2. เหตุใดจึงให้อำนาจกรรมการสอบสัมภาษณ์มากมายจนถึงขั้นชื่อนาคตของเด็กลงจะไปทางใด เพราะอาจเป็นช่องทางให้คึกคักใจตามอารมณ์ในระยะเวลาอันสั้น
3. การกระทำ เช่นนี้จะขัดต่อสิทธิการเข้าศึกษาของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันหรือไม่

นายสมาน งามสนิท⁹ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐได้เสนอให้ทบวงพิจารณายกเลิกการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เนื่องจากถูกวิพากษ์วิจารณ์กันมากกว่าเล่นพวก ซึ่ง ดร.ประเสริฐ ณ นคร ปลัดทบวงรับไว้พิจารณาแล้ว

ความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นเป็นไปได้ในทางที่ไม่ค่อยดีต่อการสอบสัมภาษณ์ ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นทัศนคติที่ไม่ดีต่อการสอบสัมภาษณ์ เพราะทัศนคติหมายถึง ระดับแห่งความพอใจ สนับสนุน หรือต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือคุณค่าใดคุณค่าหนึ่งนั่นเอง¹⁰

อย่างไรก็ตามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการสอบสัมภาษณ์โดยตรงก็ได้ให้คำชี้แจงเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์ไว้ว่า มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมที่จะเป็นครูหรือไม่ มีความตั้งใจเรียนครูจริงจังกัไหน¹¹ (สำหรับผู้ที่สมัครเข้าเรียนที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) การคัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

⁸ ประชาธิปไตย (ปีที่ 43 ฉบับที่ 92, 9 มิถุนายน 2518) หน้า 1, 16

⁹ "ข่าวสั้น" ไทยรัฐ (ปีที่ 16 ฉบับที่ 6382, 8 กรกฎาคม 2518) หน้า 6

¹⁰

Robyn M. Dawes, Fundamental of Attitude Measurement (New York, John Wiley & Sons, Inc., 1972) p.16

¹¹ ประชาธิปไตย (ปีที่ 43 ฉบับที่ 97, 14 มิถุนายน 2518) หน้า 3

โดยเด็ดขาด มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้ผลิตทำกิจกรรมภายนอก เพื่อสร้างสรรคความเป็น
ธรรมในสังคมแต่ต้องอยู่ในขอบเขตของระเบียบวินัย ส่วนกฎเกณฑ์พิเศษนั้นแล้วแต่ละคณะ
จะตั้งเกณฑ์ขึ้นเอง หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ก็คือเป็นคนมีเหตุผลเหมาะสมที่จะเปลี่ยนแปลงมาเข้า
ระดับอุดมศึกษาหรือไม่ และมองในแง่จิตวิทยาว่ามีอาการทางประสาทหรือไม่¹² เป้าหมาย
ในการสอบสัมภาษณ์เพื่อรับนักศึกษาเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยนั้นจะคำนึงถึงผลประโยชน์ที่
มหาวิทยาลัยจะได้รับเป็นประการสำคัญ เช่นทูลว่าคน ๆ นั้นจะเข้าไปก่อหอคติในมหาวิทยาลัย
หรือไม่ เกะกะเกเรหรือไม่ เป็นต้น¹³ เป็นที่น่าคิดว่าผู้ที่เข้าสอบสัมภาษณ์มีความรู้สึกที่ดี
ต่อกฎเกณฑ์ในการสอบสัมภาษณ์ดังกล่าวบ้างหรือไม่ นั่นก็คือมีทัศนคติที่ดีต่อการสอบสัมภาษณ์
บ้างหรือไม่

ถ้าการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยดำเนินไปอย่างถูกต้องตาม
หลักเกณฑ์ของการสอบสัมภาษณ์ที่ดี และเป็นไปด้วยความเที่ยงตรง ยุติธรรม แล้ว บุคคล
ก็น่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการสอบสัมภาษณ์ แต่ปรากฏว่ามีปัญหาข้อขัดแย้งเกิดขึ้นดังที่กล่าวมา
แล้ว ผู้วิจัยจึงใคร่จะทราบถึงทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ ว่าจะเป็นไปได้ในลักษณะใด แตกต่างหรือคล้ายคลึงกันอย่างไร
ซึ่งอาจนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการสอบสัมภาษณ์ในคราวต่อไป

ทฤษฎีพื้นฐานในการวิจัย

ความหมายของทัศนคติ

ลินเซย์ (Lindzey)¹⁴ ให้ความหมายของทัศนคติ (Attitude) ไว้ว่า
หมายถึงภาวะความพร้อมของประสาทและจิตใจซึ่งแสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจ

¹² เกลือใหม่ (ปีที่ 1 ฉบับที่ 306, 11 มิถุนายน 2518) หน้า 1, 16

¹³ ประชาธิปไตย (ปีที่ 43 ฉบับที่ 92, 9 มิถุนายน 2518) หน้า 1, 16

¹⁴ Gardner Lindzey and Elliot Aronson, The Handbook of Social

เทอร์สโตน (Thurstone)¹⁵ อธิบายว่าทัศนคติเป็นระกบของความรูสึกที่จะสนับสนุนหรือคัดค้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Psychological Object) เช่น สัญลักษณ์ขณตาง ๆ วลี คติพจนบุคคล สถาบัน ความคิดเห็น ฯลฯ ถ้าบุคคลรูสึกชอบก็หมายความว่ามีทัศนคติที่ค้ต่อสิ่งนั้น ในทางตรงข้ามถ้าไม่ชอบก็ถือว่าไม่มีทัศนคติที่ค้ต่อสิ่งนั้น¹⁶ ออลพอร์ต (Allport)¹⁷ กล่าวถึงทัศนคติไว้ว่า "เป็นความพร้อมของสมองและประสาทที่เกิดขึ้นเนื่องจากประสบการณ์ซึ่งจะเป็นแนวทางให้บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ทั้งหลายทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับตัวเขา" เป็นแนวทางเบื้องต้นในการที่จะกระทำตามหรือต่อต้านสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยตรง¹⁸ นอร์ธและแชพแมน (North and Chapman)¹⁹ อธิบายถึงทัศนคติไว้ว่า "ทัศนคติเป็นแบบแผนหรือกระสวนของพฤติกรรม ความคาดหวังหรือแนวโน้มของการตัดสินใจในสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากสังคม"²⁰ จากคำจำกัดความดังกล่าว ทัศนคติจึงเป็นความรู้สึกหรือความคิดที่มีต่อกิจกรรมหรือสิ่งตาง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในสังคม ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ค้หรือไม่ค้หรือไม่ทั้งสองทางก็ได้

15

Allen L. Edwards, Techniques of Attitude Scale Construction (Bombay, Vakils, Feffer and Simons Private LTD., 1969) P.2

16

Allen L. Edwards, loc. cit.

17

Chester A. Insko, Theories of Attitude Change (New York, Meredith Publishing Company, 1967) p.2

18

loc. cit.

19

Sartain North and Strange Chapman, Psychology Understanding Human Behavior (McGraw-Hill Book Company, 1973) p.464

20

Walter B. Kolesnik, Educational Psychology (McGraw-Hill Book Company, 1970) p.485

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคติของบุคคลจะพัฒนาไปได้อีกโดยสาเหตุ 3 ประการคือ²¹ บุคคลได้มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เกิดจากการที่บุคคลถ่ายทอดแบบอย่าง การกระทำ หรือความคิดของคนอื่นมาเป็นของตน และการที่บุคคลพยายามที่จะสนองความต้องการของตน เหล่านี้จะเป็นเหตุให้ทัศนคติเปลี่ยนไป เฮอร์เบิร์ต ซี. เคลแมน (Herbert C. Kelman)²² อธิบายการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าเป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) คือการยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติต่อตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
2. การเลียนแบบ (Identification) คือการแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม หรือเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่น
3. รับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวของบุคคลเอง (Internalization)

ไตรแอนดิส (Triandis)²³ กล่าวถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าเป็น

เพราะ

1. ได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. ได้รับประสบการณ์ตรงหรือความกระทบกระเทือนใจ
3. ถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับทัศนคติของตน
4. การรักษาทางจิตใจ เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้องขึ้น
5. เปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่

²¹Walter B. Kolesnik, *Ibid.*, pp. 484-86

²²ประไพ คุณจักร "ทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อผลิตภัณฑ์ในประเทศไทย"
วิทยานพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย, 2516 หน้า 12

²³Harry C. Triandis, Attitude and Attitude Change (New York, John Wiley & Sons, Inc., 1971) p.3

นักจิตวิทยาได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้หลายทฤษฎี ผู้วิจัยใคร
เสนอทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

ทฤษฎีการขัดแย้ง (Theory of Cognitive Dissonance)

เฟสติงเจอร์ (Festinger)²⁴ เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ว่า
เกิดขึ้นเนื่องจากเกิดความไม่สอดคล้อง (Dissonance) ขึ้นในตัวบุคคล ความไม่สอดคล้อง
ดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจาก

1. รับรู้เหตุการณ์หรือข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับทัศนคติและความคิดเห็นเดิมของตน
2. ได้รับข้อมูลใหม่ที่คาดไม่ถึง

เมื่อเกิดความไม่สอดคล้องก็พยายามปรับให้เกิดความสอดคล้อง (Consistency)
เพื่อให้ความคิดสัมพันธ์กับพฤติกรรมหรือเปลี่ยนความคิดให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือพยายาม
หาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดเห็นเดิมของตนเอง หรือหลีกเลี่ยงไม่รับข้อมูลที่ทำให้เกิดความไม่
สอดคล้องขึ้น เหล่านี้เป็นสาเหตุที่จะทำให้คนเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนทัศนคติของตนก็ได้

ทฤษฎีการเสริมกำลัง (Reinforcement Theory)

ฮอฟแลนด เจนนิส และเคลลี (Hovland, Janis and Kelley)²⁵ กล่าวถึง
การเปลี่ยนแปลงของทัศนคติตามแนวของทฤษฎีการเสริมกำลังไว้ว่า ทัศนคติของบุคคลจะ
เปลี่ยนไปเมื่อบุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinion) ความคิดเห็นใหม่ ๆ เกิดจากการเรียน
รู้ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากการเสริมกำลัง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสนใจ ความเข้าใจ และ
การยอมรับซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจ (Incentive) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์ในทางที่ดีต่อสิ่งใด
สิ่งหนึ่งบุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น

ทฤษฎีการตัดสินโดยสังคม (Social Judgment Theory)

เชอริฟและคนอื่น ๆ (Sherif et, al)²⁶ กล่าวถึงการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลว่า

²⁴ Harry C. Triandis, Ibid, p.p. 78-79

²⁵ Carl I. Hovland, Irving L-Janis and Harold H. Kelley. Communication and Persuasion (New Haven, Yale University Press, 1953) p.p. 6-10

²⁶ Harry C. Triandis, Ibid., p.p. 85-87

เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม และความนึกเห็นเกี่ยวกับตน (Self-concept) ที่ทัศนคติจะไม่เป็นบวกอย่างสมบูรณ์ (Extreme Positive) หรือเป็นลบอย่างสมบูรณ์ (Extreme Negative) จะอยู่ในระหว่างบวกอย่างสมบูรณ์และลบอย่างสมบูรณ์ และจะไม่เป็นไปในลักษณะกลาง ๆ (Neutral) ที่ทัศนคติจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับระดับของการปรับ (Level of Adaptation) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับ (Latitude of Acceptance) ซึ่งเป็นไปตามความนึกเห็นของตนเองและสังคม ช่วงแห่งการปฏิเสธ (Latitude of Rejection) ซึ่งเป็นไปตามความนึกเห็นของตนเองและสังคม เช่นกัน และยังมีช่วงแห่งอิสระ (Latitude of Noncommitment) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับและช่วงแห่งการปฏิเสธ โดยปกติทัศนคติจะแสดงออกในรูปที่เหมาะสม (Legitimate) กับสถานะของสังคมเพื่อจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความเป็นสุข

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของทัศนคดียังขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้²⁷ คือ คุณลักษณะของข้อมูล เพศ อายุ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์เดิมของบุคคลอีกด้วย

อาศัยแนวคิดตามทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น เป็นที่ที่น่าสนใจว่าทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ ที่มีต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยจะแตกต่างกันหรือไม่ เพราะแต่ละกลุ่มต่างก็ได้รับผลจากการสอบสัมภาษณ์แตกต่างกัน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์ที่แต่ละกลุ่มได้รับก็แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างจะแตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกันอย่างไรหรือไม่

การวัดทัศนคติ

โคเลสนิค (Kolesnik)²⁸ อธิบายว่าทัศนคติประกอบด้วย 4 มิติ (Dimensions) คือ

1. ทิศทาง (Direction) คือสนับสนุน ไม่สนับสนุนไม่คัดค้าน หรือเฉย หรือคัดค้าน
2. ความเข้มข้น (Intensity) เช่น สนับสนุนมากหรือน้อย คัดค้านมากหรือน้อย แค่นั้น
3. ขอบเขต (Extension) หมายถึงทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งมีอิทธิพลแผ่ขยายไปถึงสิ่งอื่นด้วยหรือไม่ เช่น เกลียดครู ทำให้เกลียดครูคนอื่น เกลียดโรงเรียน หรือเกลียด

²⁷ Harry C. Triandis, *Ibid.*, pp. 161-163

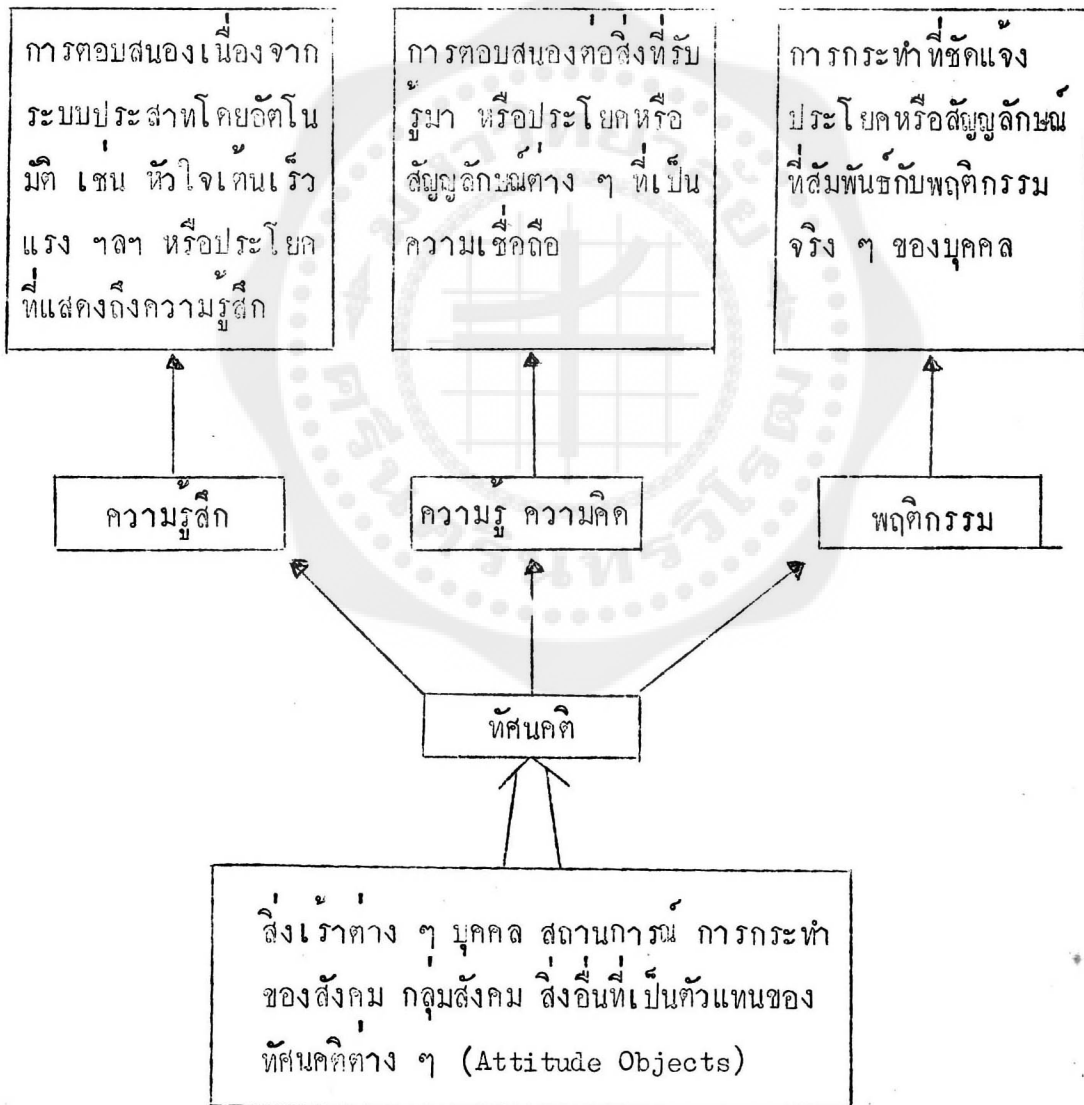
²⁸ Walter B. Kolesnik, *Ibid.*, p.485

คนอื่น ๆ ในโรงเรียนควยหรือไม่

4. ระยะเวลา (Duration) เป็นความยาวนานหรือความคงทนของทัศนคติว่ามีมากน้อยเพียงไร

ดังนั้นถ้าต้องการวัดทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงควรจะใช้ให้ครอบคลุมทั้ง 4 มิติดังกล่าวแล้ว

โรเซนเบิร์กและฮอฟแลนด์ (Rosenberg and Hovland)²⁹ กล่าวว่าทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังแสดงในแผนภาพ

29 Harry C. Triandis, *Ibid.*, p.3

สิ่งเร้าต่าง ๆ จะทำให้บุคคลเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้น และทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ จะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ

1. ความรู้ความคิด (Cognitive Component) เป็นความคิดทั่ว ๆ ไปที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่ตนรู้จัก ซึ่งแตกต่างกันไปสำหรับสิ่งเร้าที่แตกต่างกัน เช่น คนที่รู้จักรถยนต์ เมื่อนึกหรือคิดเกี่ยวกับรถยนต์หรือเมื่อมีคำว่า "รถยนต์" มาเรา จะทำให้คนหรือคิดไปถึงรถยนต์ยี่ห้อต่าง ๆ ที่ตนรู้จัก เป็นต้น

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นอารมณ์ที่เกิดจากความรู้หรือความคิด ถ้าบุคคลรู้สึกว่าจะชอบ คือ ไม่ชอบ หรือไม่ดี เมื่อนึกไปถึงสิ่งเร้า เราพูดว่าเขาสนับสนุน (Positive) หรือต่อต้าน (Negative) ต่อสิ่งเร้านั้น

3. พฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นความโน้มเอียงที่จะกระทำ เช่น พูดถึงรถยนต์ ก็อยากขับ อยากใช้ อยากซื้อ หรือนิยมชมชอบ แล้วก็พยายามปฏิบัติตามนั้น

พิจารณาแผนภาพในหน้า 10 เราสามารถที่จะทราบถึงทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดยพิจารณาการตอบสนองที่เขากระทำต่อสิ่งเร้าที่เป็นตัวแทนของทัศนคตินั้น (Attitude Objects) ซึ่งอาจเป็นสิ่งเร้าทางสังคม (Social Objects) หรือบุคคลก็ตาม เช่น มวล.ศึกษาศาสตร์ ปราโมช ธรรมกร พรรคประชาธิปไตย ศิลปสมัยใหม่ ฯลฯ เราสามารถวัดทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดยวัดจากความคิดเห็นที่บุคคลนั้นแสดงออกมา เพราะความคิดเห็น (Opinion) เป็นการแสดงออกทางภาษาที่หมายถึงทัศนคตินั้นเอง³⁰ ถ้าบุคคลแสดงความคิดเห็นว่า การสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเป็นสิ่งจำเป็น เป็นของดีสมควรจะกระทำต่อไป ดังนั้นเป็นการแสดงออกทางภาษา (Verbal Expressed) ซึ่งอนุมานได้ว่าเขามีทัศนคติที่ต่อการสอบสัมภาษณ์

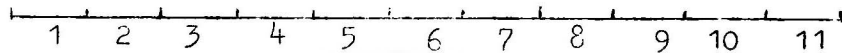
เทคนิคในการวัดทัศนคตินั้นมีหลายวิธีด้วยกัน เช่น

1. วิธี EQUAL APPEARING INTERVALS

เทอร์สโตน (Thurstone) ใช้วิธีนี้ในการวัดทัศนคติของบุคคลโดยอาศัยกฎแห่ง

³⁰L.L. Thurstone "Attitude Can be Measured" Gene F. Summers (ed)

การตัดสินใจเปรียบเทียบ (Law of Comparative Judgment)³¹ คือให้ผู้ตอบตัดสินข้อความ (Opinion) ที่แสดงถึงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าบุคคลเห็นด้วยหรือยอมรับ (Accepted) หรือไม่เห็นด้วยหรือปฏิเสธ (Rejected) ข้อความเหล่านั้นมากน้อยเพียงไหน* โดยให้กลุ่มผู้ตัดสินพิจารณาตัดสินว่าข้อความแต่ละข้อความที่เสนอนั้นควรจะอยู่ตรงไหนเมื่อแบ่งความเห็นทั้งหมดตั้งแต่เห็นด้วยมากที่สุดไปจนถึงไม่เห็นด้วยมากที่สุดออกเป็น 11 กลุ่มเท่า ๆ กัน ดังแผนภาพประกอบ

เมื่อกลุ่มผู้ตัดสินได้พิจารณาตัดสินหมดทุกข้อความแล้วก็นำแต่ละข้อมาหาคาสเกล (Scale Value) นั่นคือหาค่าแห่งมัธยฐาน (Median Position) ของแต่ละสเกลนั่นเอง แล้วหาค่าความแปรเปลี่ยน (Variability) ของข้อความเพื่อคัดเลือกไปสร้างเป็นสเกล (Scale) สำหรับวัดทัศนคติต่อไป เทอร์สโตน เสนอแนะวิธีเลือกข้อความเพื่อนำมาสร้างสเกลสำหรับวัดทัศนคติไว้ดังนี้

1. กำหนดให้เฉพาะเจาะจงลงไปว่าจะวัดทัศนคติอะไร
2. รวบรวมข้อความที่แสดงถึงทัศนคติที่จะวัด
3. นำข้อความที่รวบรวมได้ประมาณ 100 ข้อความ มาพิมพ์รวมไว้
4. นำข้อความทั้งหมดไปให้กลุ่มผู้ตัดสินที่ได้เลือกไว้แล้วประมาณ 300 คน อ่านและตัดสินข้อความเหล่านั้นว่าข้อความนั้นเป็นไปในทางสนับสนุน เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างไร โดยให้ยึดเอาเนื้อหาในข้อความเป็นหลัก ไม่ให้ผู้ตัดสินนำเอาความคิดเห็นส่วนตัวมาเกี่ยวข้องในการตัดสินแต่ละข้อความ
5. หาค่า Scale Value ของแต่ละข้อความ
6. ตัดข้อความที่กลุ่มเฉลี่ยมีสองแง่ สองมุมออกไป
7. ตัดข้อความที่ไม่สัมพันธ์กับทัศนคติที่จะวัดออกไป
8. เลือกข้อความที่เหลือประมาณ 20-30 ข้อความไปสร้างเป็นสเกลสำหรับวัดทัศนคติต่อไป

31

L.L.Thurstone, *Ibid*, p.135

2. วิธี SUMMATED RATINGS

ลิเคอร์ท (Likert)³² วัดทัศนคติโดยนำข้อความที่จะใช้วัดทัศนคติไม่ให้ตอบ
 ลงความเห็นว่ามีความรู้สึกต่อข้อความเหล่านั้นอย่างไรบ้าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ
 ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5, 4, 3, 2 หรือ 1 ตามลำดับ นำ
 ข้อความทั้งหมดไปหาอำนาจจำแนก (Item Analysis) เลือกข้อความที่สามารถจำแนกกลุ่ม
 ทัศนคติที่ดีและไม่ดีไว้ เพื่อนำไปใช้วัดทัศนคติต่อไป

3. วิธี SEMANTIC DIFFERENTIAL

ออสกู๊ด (Charles E. Osgood) และผู้ร่วมงานใช้วิธีนี้เพื่อวัดความหมาย
 (Connotation) ของมโนทัศน์ (Concept) ออกมาในรูปความหมายของคำคุณศัพท์
 (Adjectives) โดยให้บุคคลทำเครื่องหมาย (rate) แสดงความคิดเห็นลงไปบนสเกล
 ซึ่งอยู่ระหว่างคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกับคู่หนึ่ง ๆ เช่น ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ ฯลฯ
 ผู้ตอบจะต้องพิจารณาความโน้มนำที่หนึ่งมีความหมายสอดคล้องกับคุณศัพท์ในแต่ละสเกลอย่างไร
 มากน้อยแค่ไหน แล้วลงความเห็นลงไปบนสเกลดังตัวอย่าง

	"พอ"							
ดี	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่ดี
ชอบ	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่ชอบ

ถ้าคิดว่าพอเป็นคนที่ดีที่สุดก็ทำเครื่องหมายในช่อง +3 หรือคิดว่าดีก็ทำเครื่องหมาย
 ในช่อง +2 หรือคิดว่าดีเพียงเล็กน้อยก็ทำเครื่องหมายในช่อง +1 ถ้าคิดว่าพอเป็นคนไม่ดี
 เดียวก็ทำเครื่องหมายในช่อง -3 หรือคิดว่าไม่ดีก็ทำเครื่องหมายในช่อง -2 หรือถ้าคิดว่าไม่ดี
 เพียงเล็กน้อยก็ทำเครื่องหมายในช่อง -1 ถ้ารู้สึกกลาง ๆ ก็ทำเครื่องหมายในช่อง 0 เมื่อ
 นำแต่ละสเกล (Scale) มาให้คะแนนจาก 7 ถึง 1 สำหรับ +3 ถึง -3 ตามลำดับ ก็
 จะสามารถทราบได้ว่าบุคคลมีความคิดเห็นอย่างไรต่อพอ โดยพิจารณาจากทิศทาง (Direc-
 tion) ที่เขาให้ความหมายของคำว่าพอ เมื่อกำหนดของ 0 เป็นจุดศูนย์กลาง ถ้าเขาลง

32

Rensis Likert, "A Technique for the Measurement of Attitudes"

Gene F. Summer (ed) Attitude Measurement (Rand McNally Com., 1970) pp.150-151

ความเห็นไปทางบวก (+3, +2, +1) ก็แสดงว่าเขามีความรู้สึกที่ดีต่อพอ ถ้าเขาแสดงความเห็นไปทางลบ (-3, -2, -1) ก็แสดงว่าเขามีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อพอ นอกจากนี้ยังสามารถวัดความเข้มข้น (Intensity) ของความรู้สึกต่อพวามากน้อยแค่ไหนโดยพิจารณาระยะทางจาก 0 ไปถึงช่องที่เขาแสดงความเห็น ถ้าห่างจาก 0 มาก ก็ยิ่งมีความเข้มข้นมาก

ออสกู๊ด (Osgood) นำ S.D. (Semantic Differential Scales) ซึ่งประกอบด้วยคำคุณศัพท์ 30 คู่ ไปให้คนใน 26 วัฒนธรรมแสดงความคิดเห็น (rate) ต่อ มโนทัศน์ 20 มโนทัศน์ เมื่อนำคำตอบมาวิเคราะห์เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาองค์ประกอบของ S.D. (ทำ Factor Analysis) พบว่ามี 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ ด้านการประเมินค่า (Evaluative) เช่น ดี-ไม่ดี สวย-น่าเกลียด ฯลฯ ด้านอำนาจ (Potency) เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ ใหญ่-เล็ก ฯลฯ และด้านกิจกรรม (Activity) เช่น เร็ว-ช้า กระตือรือร้น-ไม่กระตือรือร้น ฯลฯ ทำให้พอจะอนุมานได้ว่าไม่ว่ามโนทัศน์ใด ๆ ก็ตาม สามารถวัดความหมายได้ใน 3 องค์ประกอบของ S.D.

ออสกู๊ด (Osgood)³³ ใช้ S.D. วัดทัศนคติโดยถือว่าการแสดงออกของทัศนคติคือการที่บุคคลให้ความหมายต่อคำที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติเหล่านั้น บุคคลจะให้ความหมายของคำ (หรือเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์) ไปตามประสบการณ์ของตน ออสกู๊ดให้ความเห็นว่า คำคุณศัพท์ซึ่งใช้วัดในองค์ประกอบที่เป็นด้านการประเมินค่า (Evaluative) เช่น ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ อมอุน-ไม่อมอุน สนับสนุน-คัดค้าน ฯลฯ สามารถใช้วัดทัศนคติของบุคคลที่มีคอมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่เราต้องการวัดได้ ทั้งนี้เป็นเพราะการที่บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งใดก็หมายความว่ามีความมีการประเมินตัดสินใจว่าจะเข้าหาหรือหลีกเลี่ยง ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น³⁴

---

³³ Charles E. Osgood, George J. Suci, Percy H. Tannenbaum, The Measurement of Meaning (The Board of Trustees of the University of Dillinois, 1957) p.189

³⁴ Charls E. Osgood, George J. Suci, Percy H. Tannenbaum, Ibid., p. 189

ออสกู๊ด (Osgood)³⁵ ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของ S.D. โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง S.D. กับ แบบสอบถามวัดทัศนคติของเทอร์สโตน (Thurstone Scale) ซึ่งทั้งสองฉบับต่างก็วัดทัศนคติคือ นิโกร โบสถ และการประหารชีวิต พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของทั้งสองสเกลมีค่าสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรวัดทัศนคติของกัตแมน (Guttman) โดยวัดทัศนคติต่อการปลุกพืชหมุนเวียน พบว่า ρ ระหว่างแบบสอบถามทั้งสองฉบับเท่ากับ .78 ($p < .01$) แสดงว่าองค์ประกอบด้านการประเมินค่า (Evaluative Dimension) ของ S.D. ใช้ในการชี้บอกทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้

ออสกู๊ด (Osgood)³⁶ เสนอวิธีเลือกสเกลมาสร้าง S.D ไว้ว่า

1. เลือกคำคุณศัพท์ที่มีค่า factor loading สูง ๆ ในองค์ประกอบ (factor) ที่ต้องการจะวัดมาใช้ ในการวัดทัศนคติใช้คำคุณศัพท์ที่มีค่า factor loading สูง ๆ ใน Evaluative Domain มาสร้างเป็นสเกล

2. เลือกคำคุณศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับโน้ตัสที่จะให้แสดงความคิดเห็น เช่น "ผู้พิพากษา" ควรจะเลือก ยุติธรรม-ไม่ยุติธรรม ดี-ไม่ดี มาสร้าง S.D มากกว่า สวย-ไม่สวย

ผู้วิจัยได้สร้าง S.D. เพื่อวัดทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ตามแนวของออสกู๊ดดังกล่าวข้างต้น

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สกอต (Scott)³⁷ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติเมื่อบุคคลได้รับรางวัล โดยให้กลุ่มตัวอย่าง 72 คนโต้วาทีแสดงความคิดเห็นของตนออกมา (Pretest) หลังจากนั้นให้รางวัลแก่ 36 คนแรก โดยประกาศเกียรติคุณว่าเป็นผู้โต้วาทีที่ดี ส่วนที่เหลือถูกกำหนดให้

³⁵ Gene F. Summers (ed.) Attitude Measurement (Chicago, Rand. McNally & Company, 1970) p.230

³⁶ Charls E. Osgood, George J. Suci, Percy H. Tannenbaum Ibid, pp. 78-79

³⁷ Harry C. Triandis, Ibid, p.114

ไม่ได้ โท้วาที่ไม่ดี แล้วทดสอบความคิดเห็นโดยให้โ้วาที่อีกครั้งหนึ่ง (Posttest) ในหัวข้อเดิม ปรากฏว่ากลุ่มแรกมีความคิดเห็นเปลี่ยนไปจากเดิม แรนคอด (Randall)³⁸ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาสถิติของนักศึกษาระดับปริญญาเอก พบความสัมพันธ์ (r) เป็นบวก (Positive) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แมคคอลล (McCall)³⁹ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์และทัศนคติของวิชาชีววิทยาของนักศึกษาระดับปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย Middle Tennessee State พบว่านักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีววิทยาจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้ดีกว่านักศึกษาที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชานี้ คอมแมนเดอร์ (Commander)⁴⁰ ศึกษาทัศนคติและผลการเรียนวิชา Adult Basic Education Teachers พบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้เท่ากับ .51 (Canonical Correlation) มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาของแรนคอดและแมคคอลลกับคอมแมนเดอร์สรุปได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาใดจะมีผลสัมฤทธิ์ในวิชานั้นด้วย หรือผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาใดก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้นด้วย ถ้าพิจารณาว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวเสริมแรง (Reinforcer) ดังนั้นการที่มีทัศนคติที่ดีก็เป็นเพราะได้รับการเสริมกำลัง (Reinforcement) นั่นเอง จากเหตุผลดังกล่าวและจากทฤษฎีการเสริมกำลังที่กล่าวแล้วในตอนต้น ผู้วิจัยได้นำไปตั้งสมมติฐานในการวิจัยข้อที่ 1 โดยพิจารณาว่าผู้ผ่านการสอบ

---

³⁸Randall Joseph Webb. "A Study of the Effects of Anxiety and Attitudes upon Achievement in Doctoral Educational Statistics Courses" Dissertation Abstract Vol. 32 No.9 (1972) 4997-A

³⁹William Perry McCall II "Achievement in Freshman Biology at Middle Tennessee State University as Related to Selected Cultural Environment Factors as Student Attitude" Dissertation Abstract, Vol.33 No. 4 (1972) 1540-A

⁴⁰Frank Commander "A Study of Attitudes and Achievement in Adult Basic Education Teacher Training Programs" Dissertation Abstract, Vol. 32 No. 10 (1972) 5523-A

สัมภาษณ์มาแล้วยอมรับการเสริมกำลังด้วยการสอบได้ ดังนั้นจึงน่าจะมีทัศนคติแตกต่างไปจากผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ซึ่งยังไม่ได้รับการเสริมกำลัง

ฟรีแมน (Freeman)⁴¹ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนที่มีระดับอายุแตกต่างกัน พบว่า ทัศนคติต่อสิ่งเดียวกันจะแตกต่างกันตามบุคคลอายุต่างกัน คนอายุมากจะปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ยากกว่าคนที่มีอายุน้อย จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ขอหนึ่งว่า อาจารย์จะมีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างไปจากนิสิต เพราะวัยของอาจารย์และนิสิตแตกต่างกัน

ฮอฟแลนด์และแจนีส (Hovland and Janis)⁴² ศึกษาบุคลิกภาพแบบต่างๆ ของบุคคลและการเปลี่ยนทัศนคติของเขาเมื่อได้รับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ พบว่า บุคคลที่เชื่อคนง่ายจะเปลี่ยนทัศนคติได้ง่าย หญิงจะยอมรับข้อมูลและเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ง่ายกว่าชาย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ขอหนึ่งว่า ชายและหญิงจะมีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนิสิตที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มาแล้ว
2. เพื่อทราบถึงทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์
3. เพื่อทราบถึงทัศนคติของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขนต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนิสิตที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว อาจารย์ และกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์

---

⁴¹ สุนทรีย์ ศุภวงส์ "การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อกิจกรรมนิสิต" วิทยานินพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย, 2517

⁴² Harry C. Triandis, Ibid., p.128

5. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ระหว่างชายและหญิง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิตและอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน และกลุ่มนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาสิ้นปีของวิทยาลัยครูพระนคร เท่านั้น

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ : สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดแก่ ผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ อาจารย์

: เพศ

ตัวแปรตาม : ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

ความคิดเห็นที่กลุ่มตัวอย่าง แสดงออกโดยลงความเห็น (rate) ในแบบสอบถาม ถือว่าเป็นความคิดเห็นที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเกิดจากการอ่านข้อความในแบบสอบถาม จนเป็นที่เข้าใจชัดเจนแล้ว

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มาแล้ว ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์และอาจารย์ มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์แตกต่างกัน
2. ชาย-หญิงที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วมีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์แตกต่างกัน
3. ชาย-หญิงที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์แตกต่างกัน
4. อาจารย์ชาย-หญิง มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์แตกต่างกัน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย อาจจะเป็นความรู้สึกในทางบวก เช่น ชอบ เห็นว่าดี สนับสนุน ฯลฯ หรือเป็นความรู้สึกในทางลบ เช่น ไม่ชอบ เห็นว่าไม่ดี ไม่สนับสนุน ฯลฯ ก็ได้ ทัศนคติดังกล่าวสามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามทัศนคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

S.D. หมายถึง Semantic Differential Scale

สถานการณ์ หมายถึง สภาพของกลุ่มตัวอย่าง โศกฏ เป็นอาจารย์ เป็นผู้ที่เฒาน
การสอบสัมภาษณ์แล้ว และเป็นผู้อยังไมเฒานการสอบสัมภาษณ์

วิธีทำเนื้องาน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วสุ่มมาจากนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์เข้ามาเมื่อต้นปีการศึกษา 2518 โดยการสุ่มเป็นห้อง ๆ ได้ กลุ่มตัวอย่าง 5 ห้องเรียน จำนวน 231 คน กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์สุ่มมาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่จะจบการศึกษาในสิ้นปีการศึกษา 2518 นี้ โดยใช้วิธีเดียวกับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว ได้กลุ่มตัวอย่าง 4 ห้องเรียน จำนวน 137 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์นั้นได้มาโดยส่งแบบสอบถามทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ทั้งหมด วันรุ่งขึ้นขอให้นำแบบสอบถามมาคืน ปรากฏว่าได้คืนมา 36 ฉบับ ผู้วิจัยถือเอาอาจารย์จำนวนนี้ (36 คน) เป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างประชากรแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างประชากร

สถานภาพ	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
ผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว	105	126	231
ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์	52	85	137
อาจารย์	22	14	36
รวม	179	225	404

วิธีสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวิธีของออสกู๊ด (Osgood) เป็นแบบ Semantic Differential Scale (S.D.) มีทั้งหมด 10 สเกล ดังต่อไปนี้

"การสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย"

มีประโยชน์	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไร้ประโยชน์
ยุติธรรม	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่ยุติธรรม
คัดค้าน	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	สนับสนุน
เหมาะสม	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่เหมาะสม
น่ายินดี	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่น่ายินดี
สมหวัง	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	สิ้นหวัง
มีค่า	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไร้ค่า
สมบูรณ์	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่สมบูรณ์
ไม่ดี	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	ดี
ทันสมัย	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ล้าสมัย

แบบสอบถามดังกล่าวได้มาโดยการดำเนินการดังต่อไปนี้

เลือกคำคุณศัพท์ 12 คำ มาสร้างเป็นสเกลชั่งน้ชโรบิน (Robyn)¹ ให้ความเห็นว่าการสร้าง S.D. นั้น ควรจะประกอบด้วย 9-12 สเกลก็สามารถจะใช้วัดความเห็นที่มีต่อมโนทัศน์ (concept) ที่ต้องการได้ คำคุณศัพท์ที่เลือกมาเป็นคำคุณศัพท์ที่มีค่า factor loading สูง ในองค์ประกอบด้านการประเมินค่า (Evaluation)² ได้แก่ ดี-ไม่ดี มีประโยชน์-ไร้ประโยชน์ มีความสุข-เศร้า น่ายินดี-ไม่น่ายินดี สมหวัง-สิ้นหวัง สนับสนุน-คัดค้าน เพียงพอ-ไม่เพียงพอ สมบูรณ์-ไม่สมบูรณ์ เหมาะสม-ไม่เหมาะสม ทันสมัย-ล้าสมัย ยุติธรรม-ไม่ยุติธรรม มีคุณค่า-ไร้ค่า นำคำคุณศัพท์เหล่านี้มาสร้างเป็นสเกลได้ 12 สเกล การเรียงลำดับและทิศทางของสเกลทำได้โดยวิธีสุ่ม เพื่อป้องกันไม่ให้อายุตอบชี้เครื่องหมาย (ตอบ) แบบสอบถามในทิศทางใดทิศทางหนึ่งตามข้อที่ถามมาตอนแรกโดยไม่พิจารณาคุณค่าคุณศัพท์ของแต่ละสเกลให้ละเอียดอีก นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ต่อไป

¹Robyn M. Daves., Ibid, p.97

²Charles E. Osgood, Geoge J. Suci, Percy H, Tannenbaum, Ibid,

การทดลองใช้เครื่องมือ

กลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามไปให้นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามทั้ง 12 ข้อ ภายในเวลาที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ด้วย

การตอบแบบสอบถาม

ให้กลุ่มตัวอย่างอ่านคำสั่งแจ้งในการตอบแบบสอบถามโดยละเอียด (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) แล้วถามว่ามีข้อสงสัยหรือไม่ ปรากฏว่าไม่มีใครสงสัยเลย จึงให้ลงมือตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเวลาให้ 12 นาที เมื่อตอบเสร็จแล้วรวบรวมแบบสอบถามดังกล่าวไปวิเคราะห์ต่อไป

การตรวจให้คะแนน

นำคำตอบที่ได้มาตรวจให้คะแนนดังนี้

ถ้าชี้ค	X	ในของ	+3	ให้คะแนน	7	คะแนน
"	X	"	+2	"	6	"
"	X	"	+1	"	5	"
"	X	"	0	"	4	"
"	X	"	-1	"	3	"
"	X	"	-2	"	2	"
"	X	"	-3	"	1	"

รวมคะแนนทั้ง 12 สเกล ก็จะทราบว่าแต่ละบุคคลได้คะแนนทั้งหมดกี่คะแนน

การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

นำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงจากต่ำไปสูง 25 คนแรก (25% ของกลุ่มตัวอย่าง) นับจากคะแนนสูงสุดลงมาให้เป็นกลุ่มที่ได้คะแนนสูง 25 คนนับจากคะแนนต่ำสุดขึ้นไปให้เป็นกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ หาค่าอำนาจจำแนกของแต่ละสเกลโดยการทดสอบค่าที (t-test) จากสูตรของเอ็ดเวิร์ด (Edward)³ เลือกสเกลที่ค่าที (t) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไว้ 10 สเกล ดังในตารางที่ 2

³ Allen L. Edward, Ibid, p.256

ตารางที่ 2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

สเกด	t
มีประโยชน์ - ไร้ประโยชน์	7.76 **
ยุติธรรม - ไม่ยุติธรรม	12.72 **
สนับสนุน - คัดค้าน	20.37 **
เหมาะสม - ไม่เหมาะสม	11.63 **
น่ายินดี - ไม่น่ายินดี	19.48 **
สมหวัง - สิ้นหวัง	6.51 **
มีค่า - ไรค่า	9.19 **
สมบูรณ์ - ไม่สมบูรณ์	7.37 **
ดี - ไม่ดี	10.75 **
ทันสมัย - ล้าสมัย	7.81 **
** p < .01	

ความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม

ประเมินระดับความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ของแบบสอบถามโดยพิจารณาจากค่า α (Coefficient Alpha)⁴ ได้ค่า $\alpha = .92$ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Measurement)⁵ ของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 3.87

⁴ Ken Sirotnie "Estimates of Coefficient Alpha for Finite Populations of Item" Educational and Psychological Measurement, Vol.32 No.1 Spring 1972, p.132

⁵ Guilford. J.P. Fundamental Statistice in Psychology and Education, (McGraw-Hill Book Co, 1965) p.44

ความแม่นยำ (Validity) ของแบบสอบถาม

พิจารณาความแม่นยำตามสภาพการ (Concurrent Validity) โดยพิจารณาว่าแบบสอบถามที่มีความแม่นยำจะสามารถจำแนกบุคคลที่มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์แตกต่างกันออกจากกันได้ จากการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามฉบับนี้ ปรากฏว่าทุกข้อสามารถจำแนกผู้ที่ได้คะแนนสูงออกจากผู้ที่ได้คะแนนต่ำได้ (ค่าอำนาจจำแนกแสดงไว้ในตารางที่ 2) นั่นคือแบบสอบถามนี้สามารถจำแนกบุคคลที่มีทัศนคติในทางบวกออกจากบุคคลที่มีทัศนคติในทางลบต่อการสอบสัมภาษณ์ได้ จึงมีความเที่ยงตรงตามสภาพการณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธี Unweighted mean¹ แล้ววิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธี Newman-Kuels Test²

---

¹ B.J. Winer Statistical Principles in Experimental Design
(New York, McGraw-Hill Book Company 1971) p.191

² Ibid., pp. 445-449

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทักษะการสอบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	อาจารย์			ผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว			ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์		
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
ชาย	22	44.04	5.59	105	38.78	1.95	52	39.5	12.76
หญิง	14	47.00	13.11	126	42.76	14.10	85	38.23	15.25
รวม	36	45.42	14.33	231	40.94	14.51	137	38.72	14.27

คะแนนเต็มของแบบสอบถามเท่ากับ 70 คะแนน คะแนน 40 คะแนนจึงเป็นคะแนนที่แสดงว่าผู้ตอบมีทักษะเป็นกลางต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจะพบว่า อาจารย์และผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมาแล้ว มีแนวโน้มที่จะมีทักษะการสอบสัมภาษณ์เป็นบวก ส่วนผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย มีแนวโน้มที่จะมีทักษะการสอบสัมภาษณ์เป็นลบ

2. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	172.88	1	172.88	< 1
B (สถานภาพ)	1845.81	2	922.905	4.423*
AB	276.55	2	138.275	< 1
Residual	83030.45	398	208.619	
Total	95325.69	403		

*p < .05

ผลจากตารางแสดงว่า ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของชายและหญิงไม่มีความแตกต่างกัน และพบว่า เพศและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน ส่วนทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันนั้น พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อจะได้อธิบายว่ากลุ่มใดบ้างที่มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่โดย Newman-Kuels test ดังในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ทดสอบความแตกต่าง รายคู่ของทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้าศึกษา
ในมหาวิทยาลัย ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

$\bar{X}$	38.72	40.94	45.42		
สถานภาพ	ผู้ที่ยังไม่ผ่านการ สอบสัมภาษณ์	ผู้ผ่านการสอบ สัมภาษณ์แล้ว	อาจารย์	r	ค่าวิกฤต
ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบ สัมภาษณ์		2.22	6.70*	3	5.09
ผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์ แล้ว			4.48*	2	4.26
อาจารย์					

$r = 2$

$r = 3$

$q_{.95}(r, 398)$

$= 2.77$

3.31

$q_{.95}(r, 398) \sqrt{MS_{Residual}/\bar{n}_h} = 4.26$

5.09

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มอาจารย์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างจากกลุ่มผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และกลุ่มผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และกลุ่มผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วมีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มอาจารย์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไปในทางบวกมากกว่ากลุ่มผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และกลุ่มผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว

อภิปรายผล

1. ความแตกต่างของทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยระหว่างผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และกลุ่มอาจารย์ พบว่า ผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว ผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และอาจารย์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.423, p < .05$) เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อเปรียบเทียบแต่ละคู่พบว่าทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของอาจารย์แตกต่างไปจากทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนิสิตที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่าทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของอาจารย์และผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไทรแอนดิส (Triandis) ที่ว่าทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะขึ้นอยู่กับอายุ ประสบการณ์ ฯลฯ ของคนเหล่านั้น กลุ่มอาจารย์ เป็นผู้มีอายุและประสบการณ์แตกต่างจากกลุ่มผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วและผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ เพราะโดยทั่วไปอาจารย์จะมีอายุมากกว่าอย่างน้อย 3 ปี (อาจารย์ส่วนใหญ่สำเร็จปริญญาโท ซึ่งจะต้องใช้เวลาศึกษาหลังจากสำเร็จปริญญาตรีแล้วอย่างน้อย 2 ปี) และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 2 ครั้ง (ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มอาจารย์แตกต่างกับกลุ่มผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และกลุ่มผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว

สำหรับผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วกับผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์นั้น ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันทางทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์นั้นยังไม่ได้รับผลใดผลเสียจากการ

¹Harry C. Triandis, *Ibid*, pp.161-163

ตอบสัมภาษณ์โดยตรง การที่ยังไม่มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์จึงน่าจะยังไม่มียุทธศาสตร์ หรือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของเขา อีกประการหนึ่งวัยและประสบการณ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองน่าจะใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจเป็นผลให้ความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งคล้ายคลึงกันด้วย อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มว่า กลุ่มผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วมีทัศนคติหรือกลาง ๆ จะเป็นบวก ต่อการสอบสัมภาษณ์ (ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติเท่ากับ 4๐.94) ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มดังกล่าวประสบผลสำเร็จในการสอบสัมภาษณ์ (สอบใจ) จึงลงผลให้เขามีทัศนคติที่ดีต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเสริมกำลังตามทัศนะของ ฮอฟแลนด์ แจนส์ กับ เคลลี² และสอดคล้องกับการศึกษาของ สกอก³ แรนคอล์⁴ โรเนส⁵ และ คอมแมนเดอร์⁶ ในแง่ที่ว่าผู้ที่ประสบผลสำเร็จในสิ่งใดจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น

2. ความแตกต่างของทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ

ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชายและหญิง ($F < 1$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2, 3, และ 4 และขัดแย้งกับผลการศึกษาของฮอฟแมนและแจนส์⁷ ที่ว่าเพศมีผลทำให้ทัศนคติของคนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกัน ผลจากการศึกษารั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดอย่างไรนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศเป็นประการสำคัญ แต่ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ การได้รับการชักจูงใจ การเสริมกำลัง การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งนั้น ตลอดจนอิทธิพลของสังคมที่บุคคลได้รับเป็นประการสำคัญ ในการสอบ

²Hovland, C. Janis, I. and Kelley, H. Ibid, pp. 12-13

³Harry C. Triandis, Ibid, p.114

⁴Randall Joseph Webb, Ibid, p.499-A

⁵Ryness Scott Pricer, Ibid, p.4759-A

⁶Frank Commander, Ibid, p. 5523-A

⁷Harry C. Triandis, Ibid, p. 128

สัมภาษณ์ซึ่งอาศัยกฎเกณฑ์ และเนื้อหาในการสอบอย่างเดียวกัน ชายหญิงย่อมจะได้รับ
ข้อมูลจากการสอบสัมภาษณ์ไม่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้สึกที่มีต่อการสอบสัมภาษณ์ไม่แตกต่าง
กันไปเลย นั่นคือทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของชายหญิง
ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทราบถึงทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างซึ่งอยู่ในสถานภาพที่แตกต่างกัน คือเป็นผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วเป็นอาจารย์ และเป็นผู้ที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์ และเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ตลอดจนเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ระหว่างชายและหญิง

วิธีดำเนินการวิจัย

เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรจากนิสิตและอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มาแล้ว และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ จำนวน 231 และ 36 คนตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์เลือกจากนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 137 คน ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสามแสดงทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยการตอบแบบสอบถามวัดทัศนคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามวัดทัศนคติในลักษณะ Semantic Differential Scale ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวของ ออสกู๊ด (Osgood) จำนวน 10 สเตล มีอำนาจจำแนก ความเชื่อถือได้ และความแม่นยำตามสภาพการณ์ ที่สามารถนำมาใช้วัดทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) โดยวิธี Unweighted Mean แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ Newman-Kuels Test

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไปในทางบวก

2. กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วมีทัศนคติเป็นกลางต่อการสอบสัมภาษณ์ และมีแนวโน้มว่าจะมีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ไปในทางบวก
3. กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มีทัศนคติเป็นลบต่อการสอบสัมภาษณ์
4. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์มีทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์มาแล้ว และกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการสอบสัมภาษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของชาย-หญิง ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ ระหว่างผู้ที่ผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้วในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
2. ควรเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของอาจารย์ต่างสถาบัน
3. ควรมีการวิจัยทัศนคติต่อการสอบสัมภาษณ์ของผู้สอบสัมภาษณ์ตก แล้วเปรียบเทียบระหว่างทัศนคติตั้งกล่าวกับผู้สอบสัมภาษณ์ได้

บรรณานุกรม

เคลิโหม ปีที่ 1 ฉบับที่ 306, 11 มิถุนายน 2518

ไทยรัฐ ปีที่ 16 ฉบับที่ 6382, 8 กรกฎาคม 2518

ประชาธิปไตย ปีที่ 43 ฉบับที่ 92 และ 97, 9 และ 14 มิถุนายน 2518

ประไพ คุณจักร "ทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อผลิตผลในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516

ไพบุลย์ สุขสุเมธ "การสกัดกั้นการเปลี่ยนแปลงจากเผด็จการในโรงงานการศึกษา" ประชาธิปไตย ปีที่ 43 ฉบับที่ 93, 10 มิถุนายน 2518

ไพโรหิธ คลิฟฟอร์ด พี และ ฮอยท์ เคนเนซ บี. การทดสอบเพื่อการแนะแนว แปลโดย จรรยา จินายน และคณะ, โรงพิมพ์ ศุภรสภา 2516

สุนทรี ศุภวงศ์ "การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์และคณะสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตอิจกรรมนิสิต" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517

Bingham, Walter Van Dyke, Moore, Bruce Victor; and Gustad John W. How to Interview A Harper International Student Reprint, Tokyo, 1966

Commander, Frank., "A Study of Attitudes and Achievement in Adult Basic Education Teacher Training Program" Dissertation Abstract Vol. 32 No. 10, 1972

Dawes Robyn M., Fundamentals of Attitude Measurement, John Wiley & Sons, Inc. New York, 1972

Edwards Allen L., Techniques of Attitude Scale Construction, Vakils, Feffer and Simons Private LTD. Bombay, India, 1969

Guilford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education,
McGraw-Hill Book Company, New York, 1950

Hovland, Carl I., Janis, Irving L., and Kelley, Harold H., Communication
and Persuasion, New Haven, Yale University Press, 1953

Insko, Chester A., Theories of Attitude Change Meredith Publishing
Company, New York, 1967

Kolesnik, Water B., Educational Psychology, McGraw-Hill, Inc. 1970

Lindzey, Gardner, and Aronson, Elliot., The Handbook of Social Psychology
Vol. 3, Addison Wesley Publishing Co, New York, 1969

Loper Jr. Felix M., Personnel Interviewing Theory and Practice, McGraw-
Hill Book Company, New York, 1965

Martin, Fishbein Attitude Theory and Measurement, John Weley & Sons.
Inc. 1967

McCall, William Perry., "Achievement in Freshman Biology at Middle
Tennessee State University as Related to Selected Cultural Environ-
ment Factors and Student Attitude" Dissertation Abstract Vol, 33
No.4, 1972

North, Sartain, and Chapman, Strange., Psychology Understanding Human
Behavior McGraw-Hill Book Company, 1973

Osgood, Charles E., Suci, Gerge J., and Tannenbaum, Percy H., The
Measurement of Meaning, The Board of Trustees of the University
of Illinois, 1957

Sarason Irwin G. Personality : Objective Approach John Wiley & Sons,
Inc. New York, 1972

Sirotnie, Ken., "Estimates of Coefficient Alpha for Finite Populations
of Item" Educational and Psychological Measurement Vol. 32 No.1
Spring, 1972

Summers, Gene F., Attitude Measurement, Rand McNally & Company, Chicago,
1970

Triandis, Harry C., Attitude And Attitude Change John Wiley & Sons, Inc,
New York, 1971

Webb, Randall Joseph., "A Study of the Effect of Anxiety and Attitudes
Upon Achievement in Doctoral Educational Statistics Courses"
Dissertation Abstract, Vol.32 No.9, 1972

Winer B.J. Statistical Principles in Experimental Design, McGraw-Hill
Book company, New York, 1971

ภาคผนวก ก.

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	"	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
SD	"	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
t	"	t - Statistics
F	"	F - Statistics
SS	"	Sum Square
MS	"	Mean Square
df	"	Degree of Freedom

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{(X_H - \bar{X}_H)^2 + (X_L - \bar{X}_L)^2}{n(n-1)}}$$

$\bar{X}_H$	:	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	:	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
X_H	:	คะแนนของแต่ละคนในกลุ่มสูง
X_L	:	คะแนนของแต่ละคนในกลุ่มต่ำ
n	:	จำนวนคนในกลุ่มสูง = จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \sum \frac{s_i^2}{s_X^2} \right)$$

n	:	จำนวนสเกล
$\sum s_i^2$	:	ผลบวกของความแปรปรวนของทุกสเกล
s_X^2	:	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งหมด

ภาคผนวก ข.

ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงใน หน้าข้อความที่ต้องการ

เพศ ชาย หญิง

สถานภาพ อาจารย์ นิสิตปี 3

นิสิตปี 1 นักศึกษา ป.กศ.ปีที่ 2 นักศึกษา ป.กศ.สูง ปี 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ถามถึงความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ลักษณะของแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำแสดงคุณลักษณะที่มีความหมายตรงข้ามกันเป็นคู่ ๆ เช่น ดี - ไม่ดี, ชอบ - ไม่ชอบ ฯลฯ
2. ท่านมีความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างไรต่อการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โปรดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างจริงจัง เพราะความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านจะไม่ถือว่าเป็นคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุดคือคำตอบจากความรู้สึกที่แท้จริงที่เกิดขึ้นในครั้งแรกที่ท่านได้อ่านแบบสอบถาม
3. ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

"การสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย"

ชอบ | +3 | +2 | +1 | 0 | -1 | -2 | -3 | ไม่ชอบ

ท่านชอบหรือไม่ชอบการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

ถ้าท่านรู้สึก "ชอบมากที่สุด" ให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ทับ +3

" " "ชอบเพียงปานกลาง" ให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ทับ +2

" " "ชอบเพียงเล็กน้อย" ให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ทับ +1

ถ้าท่านรู้สึกกลาง ๆ กล่าวถึงทั้งชอบและไม่ชอบ ให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ทับ 0

ถ้าท่านรู้สึก "ไม่ชอบการสอบสัมภาษณ์เลย" ให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ทับ -3

" " "ไม่ชอบการสอบสัมภาษณ์เพียงครั้งเดียว" ให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ทับ -2

" " "ไม่ชอบการสอบสัมภาษณ์เพียงเล็กน้อย" ให้เขียนเครื่องหมาย $\times$ ทับ -1

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

"การสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย"

มีประโยชน์	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไร้ประโยชน์
ยุติธรรม	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่ยุติธรรม
คัดค้าน	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	สนับสนุน
เหมาะสม	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่เหมาะสม
น่ายินดี	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่น่ายินดี
สมหวัง	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	สิ้นหวัง
มีค่า	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไร้ค่า
สมบูรณ์	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ไม่สมบูรณ์
ไม่ดี	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	ดี
ทันสมัย	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	ล้าสมัย